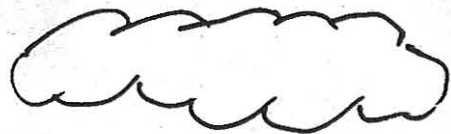

Tres nenas del Couz, na parroquia de Ponticella (Villayón), mándannos un bon peteiro de tradicións, contos, ditos y costumes que recoyeron da xente mayor pra que lo publicuemos en *El Arco da Veya*. Alicia, Abilia y Lidia, qu'así se chaman as nosas colaboradoras, tein que coyer todos os días el autobús escolar pra baxar a Villayón, a capital del conceyo, porque a escola de Ponticella quédayes a seis quilómetros pero hai problemas por causa del trespote escolar.

Anque nel Couz hai cinco nenos —tres nenas y dous nenos— pecháronyes a escola qu'hai allí. Así todo, siguen xugando delante d'ella, al pé da carretera que vai pr'Auguamaroza, Castaedo y Barandón.

Xa vedes que tamos xuntando muitas cousas escritas na nosa fala y máis que nos quedan pra publicar noutros números próximos. Se queredes qu'as vosas colaboracións aparezan en *El Arco da Veya* xa sabes únde tamos aguardándovos.

Abilia
6°
de
Primaria

Era úa vez un páxaro qu'iba á boda de Xuan Garabito. Indo pol camín encontróu úa bulla y na bulla había un grao. Y dice:

—¿Picaréi ou nun picaréi? Se pico, ensucio el pico y nun podó ir á boda de Xuan Garabito.

Y picóu y ensucióu el pico.

Foi por allí alantre y encontróu úa malva.

—Malva, llímpame el pico pa que podá ir á boda de Xuan Garabito.

Y a malva nun fixo caso.

Foi más p'alantre y encontróu úa vaca.

—Vaca, come a malva qu'a malva nun quer llimpame el pico pa ir á boda de Xuan Garabito.

Y díceye a vaca:

—Nun quero.

Andóu y andóu y encontróu un palo.

—Palo, pégaye á vaca que nun quixo comer a malva, qu'a malva nun quixo llimpame el pico pa ir á boda de Xuan Garabito.

Y el palo nun ye fixo caso.

Siguióu p'alantre y encontróu fougo.

—Fougo, queima el palo, qu'el palo nun quixo pegaye á vaca, qu'a vaca nun quixo pacer a malva, qu'a malva nun quixo llimpame el pico pa ir á boda de Xuan Garabito.

Y el fougo dixo:

—Nun me dá a gana.

Y marchóu y encontróu un río.

—Río, apaga el fougo que nun quixo queimar el palo, que nun quixo pegaye á vaca, que nun quixo comer a malva, que nun me llimpóu el pico pa ir á boda de Xuan Garabito.

Como nun ye fixo caso siguióu andando y encontróu un burro.

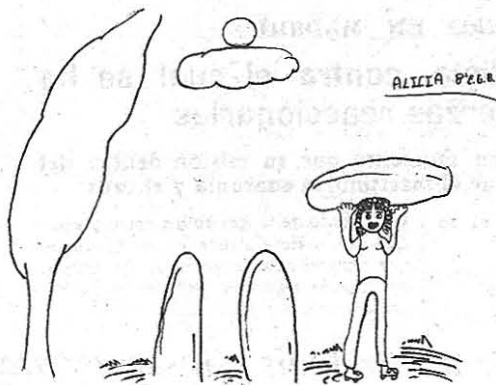
—Burro, bebe el augua que nun quixo apagar el fougo, que nun quixo queimar el palo, que nun quixo pegaye á vaca, que nun quixo pacer a malva, que nun me llimpóu el pico pa ir á boda de Xuan Garabito...

—¿Únde íbamos?

—Nel burro.

—Érgueye el rabo y chúchaye el culo.

A PEDRA DA FILANDEIRA

Muita xente conoce el dolmen d'Enterríos anque nosoutros chamámosye *A Pedra da Filandeira*. Us conócenlo porque lo foron ver y outros porque ougüiron falar d'él. Ta na Serra Carondio y fai de división entre os conceyos d'Allande, Villayón y Eillao. Cunta úa hestoria qu'iba úa muyer filando con úa pedra na cabeza y condo pasóu por aquel sito iba xa mui cansada, paróu un pouco y pousóu a pedra encima d'outras dúas que víu allí. Condo s'erguéu, esqueicéuycoyella y é así como lo podemos ver agora.

Picuagudo y Penarronda tiveron úa gran porfía: Penarronda qu'era noite, Picuagudo qu'era día.

Se nel mes d'abril ves úa culobra é señal de que vei volver a nevar, anque sea na veira del río.

Condo se che mete un argueiro nel oyo, teis que coyer el párpago y dicir tres veces:

—iA debaxo el pé!, ia debaxo el pé!, ia debaxo el pé!

Condo se che durme úa perna, moyas con cuspe un dido y, féndoye úas contas crucecías, xa che deixa d'esforniguexar, però é miyor que tamén ye digas:

—Fornigas al pé, fornigas al pé, úas polla ponte, outras pol río.

El cuco

Condo cantaba el cuco podías perguntaye:
—Cuquín, cuquello, mango de cuitello, écontos anos faltan pal meu enterro?

Ou se non:

—Cuquín, cuquello, mango d'escoba, écontos anos faltan pá mía boda?

Despós d'eso había que cuntar as veces que cuaba.

El cerzo

Condo os pigureiros iban cuas oveyas pal monte y se puía el cerzo, pa que se fose, bastaba diciye:

—Veite cerzo cercellín d'este valle pal vallín, qu'ahí vén San Xuan cua súa vara, el sou can, y cua muyer barbuda que trai úa vara d'aceiro, pa dáye al pigureiro pa que ye cuide os carneiros.

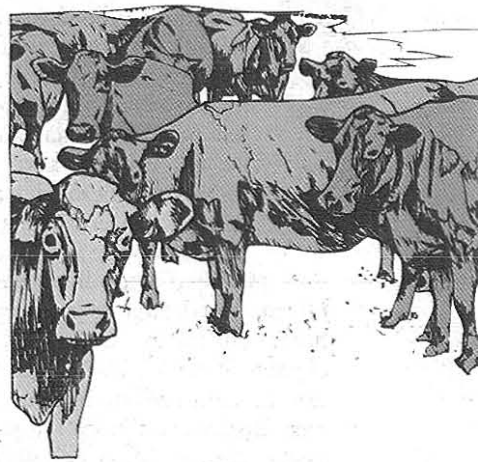
Y el cerzo marchaba a rabañíos.

Mercando reses

Condo se venden reses hai que ter muito cuidao que nun che lleven as payas porque che llevan a búa mao con todo (xa sabedes qu'anti-guamente as cortes mullíanse as más das veces con paya). Nel caso de qu'al comprador ye vaya mal, que se ye poña malo ou nun ye coma el animal que compróu, lo que ten que fer é ir pollas payas.

El mesmo cuidao hai que ter de nun deixar a corda cua que llevas preso al animal, nin esquecer a guiyada nel corral.

Se compras bois, al entrar na corte póinseye us pantalóis veyos atravesaos na porta pa que pasen por encima d'ellos pa desembruxallos y que yes vaya ben.

El xeixo redondo

Dicen qu'hai un peneo grandísimo, tan grande como úa casa, que ta encima de Poxos, nun sito mui recosto, y que ye chaman El Xeixo Redondo. Hai muito tempo, úa noite espertóu un vecín sobresaltao figurándoseye qu'iba botar a rodar y fixo xunta chamando col corno. Foron todos os del llugar a paredallo y é el día d'hoi que se poden ver os peneos cos que lo forraron.

EL HONCHU

ENTRABASUGA